МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Навчально-науковий педагогічний інститут імені В.О.Сухомлинського
Кафедра історії

Код РНПД _____

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з НПР
_____ Слободян С.О.
«___» _____ 202__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Основи медіаріторики

FUNDAMENTALS OF MEDIA RHETORIC

рівень вищої освіти _____перший (бакалаврський)_____

тип дисципліни _____вибіркова_____

мова викладання _____українська_____

Миколаїв – 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Основи медіаріторики**» скерована на підготовку фахівців усіх галузей знань усіх спеціальностей.
«3» жовтня 2025 року – 17 с.

Розробник: **Нефьодов Дмитро Валерійович**, доктор історичних наук, доцент кафедри історії _____

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «**Основи медіаріторики**» розглянуто на засіданні кафедри історії.
Протокол № 4 від «07» жовтня 2025 року
В.о. зав. кафедри історії
Доктор історичних наук, професор _____ Надія РИЖЕВА

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «**Основи медіаріторики**» розглянуто Навчально-методичною комісією ННПІ імені В. О. Сухомлинського.
Протокол № 1 від «14» жовтня 2025 року
Голова:
Кандидат історичних наук, доцент _____ Людмила ХРЯЩЕВСЬКА

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «**Основи медіаріторики**» погоджено з навчальним відділом НУК імені адмірала Макарова
Начальник відділу – _____ Андрій ЛАБАРТКАВА

Робочу програму навчальної дисципліни «**Основи медіаріторики**» затверджено Навчально-методичною радою НУК імені адмірала Макарова.
Протокол № 8 від «29» жовтня 2025 року.

Голова НМР ~~НУК~~ _____ Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2025
© Нефьодов Д.В., 2025

ЗМІСТ

Вступ 4
1. Опис навчальної дисципліни 5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни 6
3. Передумови для вивчення дисципліни 6
4. Очікувані результати навчання 6
5. Програма навчальної дисципліни 6
6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методи їхнього демонстрування 11
7. Форми поточного та підсумкового контролю 12
8. Критерії оцінювання результатів навчання 15
9. Засоби навчання 16
10. Рекомендовані джерела інформації 16

ВСТУП

Анотація

Вивчення навчальної дисципліни «Основи медіариторики» спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти умінь і навичок ефективної комунікації в медіапросторі, розвиток критичного мислення, культури мовлення та переконливої аргументації. Курс охоплює базові положення класичної риторики у поєднанні з сучасними підходами до публічної, журналістської та цифрової комунікації, розкриває роль медіариторики як інструменту впливу на масову свідомість і суспільні процеси.

У межах дисципліни розглядаються принципи побудови медіатексту, структура публічного виступу, техніки аргументації та контраргументації, мовленнєві стратегії у засобах масової інформації, особливості риторики в журналістиці, рекламі, політичній і соціальній комунікації. Значна увага приділяється етичним аспектам медіадискурсу, питанням маніпуляції, пропаганди та формування довіри аудиторії.

Метою курсу є формування у студентів знань про історію й теорію ораторського мистецтва, специфіку публічного мовлення у зв'язку з традиційними й новітніми прийомами риторики, з'ясувати ефективні методи подання соціально значущого змісту, навчити готувати й виголошувати промови різного типу, ефективно застосовувати риторичні ресурси у професійній діяльності.

Ключові слова: медіа, риторика, комунікація, публічний виступ, аргументація, вплив, переконання, медіадискурс.

Abstract

The study of the academic discipline "Fundamentals of Media Rhetoric" is aimed at developing in students the skills of effective communication in the media space, fostering critical thinking, speech culture, and persuasive argumentation. The course covers the basic principles of classical rhetoric in combination with modern approaches to public, journalistic, and digital communication, and reveals the role of media rhetoric as an instrument of influence on public consciousness and social processes.

Within the discipline, attention is given to the principles of media text construction, the structure of public speech, techniques of argumentation and counter-argumentation, speech strategies in the mass media, and the specific features of rhetoric in journalism, advertising, political, and social communication. A significant focus is placed on the ethical dimensions of media discourse, the issues of manipulation, propaganda, and building audience trust.

The main purpose of the course is to form in students a comprehensive understanding of the history and theory of oratory, the specifics of public speaking in relation to traditional and modern rhetorical practices, to identify effective methods for presenting socially significant content, to teach the preparation and delivery of various types of speeches, and to develop the ability to use rhetorical resources effectively in professional activities.

Keywords: media, rhetoric, communication, public speaking, argumentation, influence, persuasion, media discourse.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="3">Усі галузі знань</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 5</td><td>4-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Електронний адрес РПНД на сайті Університету

Індивідуальне науково-дослідне завдання
–

Загальна кількість годин – 150</td><td rowspan="9">Усі спеціальності</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>7-й</td><td>7-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекцій</td></tr>
<tr><td>20 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>0 год.</td><td>0 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 4;

самостійної роботи студента – 6</td><td rowspan="5">Освітній рівень:
перший (бакалаврський)</td><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>100 год.</td><td>138 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: 0 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: усна</td></tr>
</table>

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів знань про історію й теорію ораторського мистецтва, специфіку публічного мовлення у зв'язку з традиційними й новітніми прийомами риторики, з'ясувати ефективні методи подання соціально значущого змісту, навчити готувати й виголошувати промови різного типу, ефективно застосовувати риторичні ресурси у професійній діяльності.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумов для вивчення дисципліни немає.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни не передбачає формування та розвиток у студентів програмних результатів навчання через належність дисципліни до категорії вибіркових. Під час опанування матеріалами курсу студенти матимуть можливість оволодіти такими компетенціями:

- здатність аналізувати структуру та особливості професійного тексту з позицій риторичних принципів і засобів впливу;
- здатність застосовувати класичні та сучасні риторичні прийоми у створенні та виголошенні публічних виступів;
- здатність будувати логічно обґрунтовану та емоційно переконливу комунікацію з різними типами аудиторій;
- здатність критично оцінювати маніпулятивні техніки, пропагандистські стратегії та порушення етичних норм у медіадискурсі;
- здатність формулювати аргументи, контраргументи та висновки в межах професійного або публічного спілкування;
- здатність створювати власні медіатексти, виступи чи промови з урахуванням норм українського мовлення та принципів риторичної культури;
- здатність інтегрувати знання з риторики та медіакомунікацій для ефективної діяльності у сфері публічних комунікацій.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Медіаріторика як навчальна дисципліна. Історія медіаріторики

Тема 1. Медіаріторика як навчальна дисципліна

Предмет медіаріторики, її основні поняття, принципи та функції. Розділи класичної риторики. Зв'язок медіаріторики з іншими науками

Література [2; 3].

Тема 2. Історія медіаріторики

Красномовство Давнього Риму та його яскраві представники. Прикметні риси риторики Середньовіччя. Зв'язок античної риторичної спадщини з сучасною медіакомунікацією.

Витоки риторики Київської Русі, її основні жанри. Видатні постаті давньоруського красномовства. Значення риторичних традицій Київської Русі для сучасної України.

Історична роль Києво-Могилянської академії в освіті України та Східної Європи. Організація навчання в академії. Особливості викладання красномовства у виші. Видатні викладачі риторики в Києво-Могилянській академії. Значення риторичних надбань Києво-Могилянської академії для сучасної освіти й культури.

Розвиток української риторики за часів Російської імперії. Вплив Т. Шевченка як символу українського красномовства та літературної риторики. Роль української преси (наприклад, «Основи») у формуванні суспільної думки. Українська риторика в період Австро-Угорської імперії. Діяльність «Просвіти» і культурних товариств, роль україномовної освіти в підтримці риторичних традицій. Іван Франко, Михайло Грушевський як майстри публічного слова. Формування засад для сучасної української публічної комунікації.

Література [2; 3].

Змістовний модуль 2. Сучасна риторика в Україні. Види і жанри ораторських промов

Тема 1. Основні тенденції розвитку сучасної риторики в Україні

Роль риторики в сучасній комунікації: від традиційного красномовства до медіариторики. Визначальні риси сучасної української риторики, зокрема медійної. Виклики сучасної медіариторики в Україні. Пошук нових стратегій комунікації в умовах цифрової епохи.

Література [2; 3].

Тема 2. Види і жанри ораторських промов, особливості їх репрезентації в медіа

Класифікація видів і жанрів промов за різними параметрами. Специфіка репрезентації ораторських промов у медіа. Уплив медіа на трансформацію жанрових особливостей промов

Література [4].

Змістовний модуль 3. Етапи ораторської діяльності. Підготовка виступів. Взаємодія оратора з аудиторією

Тема 1. Етапи ораторської діяльності. Підготовка виступів

Ключові етапи ораторської діяльності. Роль підготовки у створенні ефективного виступу: вивчення аудиторії, визначення теми і мети виступу; пошук джерел і підбір матеріалу; формування плану промови, композиції виступу; візуалізація. Типові помилки ораторів під час підготовки промови й виступу. Сучасні виклики ораторів у публічній комунікації.

Література [4; 8].

Тема 2. Взаємодія оратора з аудиторією

Основні чинники, що впливають на взаємодію зі слухачами (особливості публіки – її вік, рівень освіти, професійний досвід, інтереси; контекст виступу – формат заходу, тривалість виступу, час, технічне забезпечення). Види аудиторії (позитивно налаштована, нейтральна, негативно налаштована) та специфіка взаємодії з нею. Методи залучення уваги слухачів. Зворотний зв’язок з аудиторією під час виступу.

Література [1; 4].

Змістовний модуль 4. Техніка та етикет мовлення фахівця

Тема 1. Техніка мовлення медіафахівця

Поняття про техніку мовлення та її складові. Дихання як основа утворення голосу; види дихання. Визначальні характеристики голосу мовця. Дикція – необхідна умова професійної

майстерності журналіста. Орфоепія: основні вимовні норми сучасної української літературної мови. Важливість володіння технікою мовлення в медійній практиці.

Література [4].

Тема 2. Етика, етикет і культура мовлення оратора

Ключові етичні принципи оратора. Основні правила етикету для мовця. Невербальні засоби спілкування з аудиторією. Уплив культури мовлення на сприйняття виступу. Роль етики, етикету і культури мовлення у створенні позитивного іміджу оратора-медійника

Література [4; 8].

Змістовний модуль 5. Особливості виступів на радіо й телебаченні. Мистецтво полеміки

Тема 1. Промови перед мікрофоном: особливості виступів на радіо й телебаченні

Специфіка мовлення перед мікрофоном. Відмінності між живим виступом і промовою перед мікрофоном або камерою. Особливості промов на радіо (відсутність візуального контакту з аудиторією, використання голосу для створення образів і передачі емоцій, залежність сприйняття від якості звуку) і телебаченні (комбінація вербальних і візуальних засобів комунікації, уплив невербальних сигналів на ефективність спілкування з глядачами тощо). Психологічні аспекти виступів в аудіовізуальних медіа.

Література [5; 6].

Тема 2. Мистецтво полеміки. Публічна дискусія в медіа

Полеміка як інструмент переконання та змагання ідей; види полеміки. Видатні оратори-полемісти (Сократ, Цицерон, Мартін Лютер, сучасні дебатери). Риторичні прийоми й техніки в полеміці (аргументація, контраргументація, риторичні питання, прийоми маніпуляції, перенесення уваги з теми на особу оратора, апелювання до більшості). Особливості підготовки й проведення дискусій у медіа. Етичні засади публічних обговорень.

Література [5; 7].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**
Модуль 1.										
Змістовний модуль 1. Медіаріторика як навчальна дисципліна. Історія медіаріторики										
Тема 1. Медіаріторика як навчальна дисципліна	15	1	2	–	12	15	1	0	–	14
Тема 2. Історія медіаріторики	15	1	2	–	12	15	0	1	–	14
Разом за змістовим модулем 1	30	2	4	–	24	30	1	1	–	28
Усього годин	30	2	4	–	24	30	1	1	–	28
Змістовний модуль 2. Сучасна риторика в Україні. Види і жанри ораторських промов										
Тема 1. Основні тенденції розвитку сучасної риторики в Україні	15	1	2	–	12	15	1	0	–	14
Тема 2. Види і жанри ораторських промов, особливості їх репрезентації в медіа	15	1	2	–	12	15	0	1	–	14
Разом за змістовим модулем 2	30	2	4	–	24	30	1	1	–	28
Усього годин	30	2	4		24	30	1	1	–	28
Змістовний модуль 3. Етапи ораторської діяльності. Підготовка виступів. Взаємодія оратора з аудиторією										
Тема 1. Етапи ораторської діяльності. Підготовка виступів	15	4	6	–	5	15	0	0	–	15
Тема 2. Взаємодія оратора з аудиторією	15	4	4	–	7	15	0	0	–	15
Разом за змістовим модулем 3	30	8	10	–	12	30	0	0	–	30
Усього годин	30	8	10		12	30	0	0	–	30
Змістовний модуль 4. Техніка та етикет мовлення фахівця										
Тема 1. Техніка мовлення медіафахівця	15	2	4	–	9	15	2	0	–	13
Тема 2. Етика, етикет і культура мовлення оратора	15	2	2	–	11	15	0	2	–	13
Разом за змістовим модулем 4	30	4	6	–	20	30	2	2	–	26
Усього годин:	30	4	6	–	20	30	2	2	–	26
Змістовний модуль 5. Особливості виступів на радіо й телебаченні. Мистецтво полеміки										

Тема 1. Промови перед мікрофоном: особливості виступів на радіо й телебаченні	15	2	2	–	11	15	2	0	–	13
Тема 2. Мистецтво полеміки. Публічна дискусія в медіа	15	2	4	–	9	15	0	2	–	13
Разом за змістовим модулем 4	30	4	6	–	20	30	2	2	–	26
Усього годин	30	4	6	–	20	30	2	2	–	26
Разом за курсом	150	20	30	0	100	150	6	6	0	138

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Медіаріторика як навчальна дисципліна	2	0
2	Історія медіаріторики	2	1
3	Основні тенденції розвитку сучасної риторики в Україні	2	0
4	Види і жанри ораторських промов, особливості їх репрезентації в медіа	2	1
5	Етапи ораторської діяльності. Підготовка виступів	6	0
6	Взаємодія оратора з аудиторією	4	0
7	Техніка мовлення медіафахівця	4	0
8	Етика, етикет і культура мовлення оратора	2	2
9	Промови перед мікрофоном: особливості виступів на радіо й телебаченні	2	0
10	Мистецтво полеміки. Публічна дискусія в медіа	4	2
	Разом	30	6

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до семінарських занять – ***2-4 год. / 1 заняття***;
- написання рефератів – ***15 год. / 1 роботу;***
- підготовка до контрольних заходів – ***15 год. / 1 захід***
- підготовка проектних завдань - ***3–5 год. / 1 проєкт.***

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	30	12
2	Реферат	15	45
3	Підготовка до контрольних заходів	15	15
4.	Виконання проєктних завдань*	30	66
	Разом	90	138

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

1) на лекційних заняттях:
   – лекція;
   – пояснення;
   – дискусія;
   – диспут;

– ілюстрування;
– демонстрація;
– відеометод;
– майстер-клас

2) на семінарських заняттях:
– практична робота;
– фронтальне опитування;
– частково-пошуковий метод;
– спостереження.
–

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді (семінарські заняття);
- проєктні (самостійні) роботи;
- контрольна робота;
- реферати.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, проектні (самостійні роботи), реферат, контрольна робота (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Усні відповіді на семінарських заняттях	**Критерії оцінювання**
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених.
1,5	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.

0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (15 відповідей по 2 бали ДФН, 4 відповіді по 2 бали ЗФН).

Самостійна (проєктна) робота	**Критерії оцінювання**
5	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування, а також грамотно проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.
4	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні та доцільні цитування, в експериментальних роботах містяться незначні недоліки в обробці їхніх результатів.
3	Студент виконує роботу з порушенням установленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації, а також виконує експериментальні роботи не на різнотипних мовленнєвих матеріалах та з недостатньою кількістю респондентів.
2	Студент виконує роботу з порушенням установленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить експерименти, проте не презентує обробку його результатів та не демонструє вміння робити висновки.
1	Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення експериментів.
0	Студент не виконує роботи.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 45 балів (15 робіт по 3 бали ДФН, ЗФН).

Реферат	**Критерії оцінювання**
15	Реферат має обсяг 15 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.
10	Реферат має обсяг 10 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.
5	Обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.
0	Тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 15 балів (1 реферат по 15 балів ДФН, ЗФН).

Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 10 ЗФН 32-30	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру, правильно ідентифікує технологію і правильно виявляє брехню в тексті. Бал знижується в разі наявності орфографічних та пунктуаційних помилок.
ДФН 9-7 ЗФН 29-20	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно ідентифікує технологію профайлінгу і правильно структурує хід виявлення брехні в тексті, проте допускається помилок шляхом упущення кількох відповідних маркерів. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 6-5 ЗФН 19-10	Робота виконана з огріхами в описі технології профайлінгу, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. В такій роботі завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 4-3 ЗФН 9-6	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в описі технології профайлінгу (III рівень складності). Завдання щодо детекції брехні тексті виконано неправильно або не виконано взагалі. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 3–1 ЗФН 5-1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
0	Робота не виконувалася.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів (для ДФН, 32 бали для ЗФН)

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	**Заочна форма**
Практичні заняття	15х2 бали = 30 балів	4х2 бали = 8 балів
Самостійна (проєктна) робота	15х3 бали = 45 балів	15х3 бали = 45 балів
Реферат	1х15 балів = 15 балів	1х15 балів = 15 балів
Контрольна (письмова) робота	1х10 балів= 10 балів	1х32 бали = 32 бали
Всього	**100**	**100**

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна (проєктна) робота	3	Самостійна (проєктна) робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	2
		Самостійна (проєктна) робота	3	Самостійна (проєктна) робота	3
ЗМ 2	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна (проєктна) робота	3	Самостійна (проєктна) робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	2
		Самостійна (проєктна) робота	3	Самостійна (проєктна) робота	3
ЗМ 3	Т1	Відповідь на семінарському занятті	6		
		Самостійна (проєктна) робота	9	Самостійна (проєктна) робота	9
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	4		
		Самостійна (проєктна) робота	6	Самостійна (проєктна) робота	6
		Реферат	15	Реферат	15
ЗМ 4	Т1	Відповідь на семінарському занятті	4		
		Самостійна (проєктна) робота	6	Самостійна (проєктна) робота	6
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	2
		Самостійна (проєктна) робота	3	Самостійна (проєктна) робота	3
ЗМ 5	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		

		Самостійна (проєктна) робота	3	Самостійна (проєктна) робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	4	Відповідь на семінарському занятті	2
		Самостійна (проєктна) робота	6	Самостійна (проєктна) робота	6
Контрольна робота			10	Контрольна робота	32
Підсумковий контроль		Залік		Залік	
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать передусім мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. К.: Алерта, 2021.
2. Основи риторики та виразне читання: метод. посіб. до проведення практичних занять / уклад. Барчан В. В. Ужгород, 2023.
3. Шаповалова Г. В. Основи медіаріторики: навч.-метод. посіб. Ужгород, 2024.
4. Шинкарук В. Д., Теслюк В. М. Основи риторики: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2021.

Допоміжна література

5. Craig R. Smith. Rhetoric and Human Consciousness: A History. Waveland Press, 2017.
6. Jay Heinrichs. Thank You for Arguing. What Cicero, Shakespeare, and The Simpsons can teach us about the art of persuasion. Penguin, 2020.
7. Ryan N. S. Topping. The Elements of Rhetoric. How to Write and Speak Clearly and Persuasively. Angelico Press, 2016.
8. Абрамович С., Чікарьова М. Мовленнєва комунікація. К.: Центр навчальної літератури, 2004.
9. Абрамович С., Чікарьова М. Риторика: Навчальний посібник. Львів: Світ, 2001.
10. Андерсон К. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. К.: Наш формат, 2016.
11. Борґ Дж. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Харків: Вид-во «Ранок»: Фабула, 2020. 304 с.
12. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення. К.: КММ, 2019.
13. Довідник з культури мови / С. Я. Єрмоленко, С. П. Бибик, Н. М. Сологуб та ін.; за ред. С. Я. Єрмоленко. К.: Вища школа, 2005.
14. Етика ділових відносин : навчальний посібник / Лесько О. Й., Прищак М. Д., Залюбівська О. Б. та ін. Вінниця: ВНТУ, 2011.

15. Єлісовенко П. П. Ораторське мистецтво. К., 2002.
16. Кавера Н. Практикум з риторики: навч. посібник. Київ: Кондор-Видавництво, 2014.
17. Карнегі Д. Як завойовувати друзів і впливати на людей. К.: КМ-Букс, 2017.
18. Коваленко С. Сучасна риторика. Навчально-практичний посібник. Тернопіль: Мандрівець,2007.
19. Культура фахового мовлення: навч. посіб. / уклад.: Н. Д. Бабич, К. Ф. Герман, А.А. Ковтун, та ін.; за заг. ред. Н. Д. Бабич. Чернівці: Книги –XXI, 2014.
20. Куньч З., Городиловська Г., Шмілик І. Риторика: підручник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2018.
21. Кушнір Р. Великий оратор, або як говорити так, щоб Вам аплодували стоячи. Дрогобич, 2013.
22. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика: навч. посіб.. – К., 2003.
23. Олійник Г. Виразне читання. Основи теорії. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011.
24. Олійник О. Сучасна ділова риторика. К.: Кондор, 2018.
25. Онуфрієнко Г. Риторика. Навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2019.
26. Основи риторики для менеджера. Ужгород 2003.
27. Пінчук Ю. В. Риторика, культура та техніка мовлення вчителя-логопеда. К.: КНТ, 2007.
28. Плотницька І. Ораторське мистецтво. К. Центр учбової літератури, 2022.
29. Пономарів О. Культура слова: Мовностилістичні поради. К.: Либідь, 2008.
30. Риторичний практикум: навч. посіб. / Куньч З. Й., Городиловська Г. П. , Турчин Я. Б. та ін. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018.
31. Сагач Г. М. Золотослів: у 2-х т. К., 1998.
32. Сагач Г. М. Риторика. К., 2000.
33. Стахів М. Український комунікативний етикет: навч.-метод. посіб. К.: Знання, 2008.
34. Флемінг К. Говорити легко та невимушено. Як стати приємним співрозмовником. Х.: КСД, 2020.
35. Хижняк З. І., Маньківський В. К. Історія Києво-Могилянської академії. Київ: КМ Академія, 2003.
36. Ходанич Л., Ходанич П. Мистецтво живого слова. Вправи з красномовства. Ужгород: Ґражда, 2002.
37. Чулінда Л., Паримський І. Риторична майстерність. Посібник. К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2000.

Інформаційні ресурси в інтернет

1. http://litopys.org.ua/ – бібліотека текстів з історії України
2. http://elib.nplu.org/ – бібліотека «Культура України»
3. http://www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
4. https://eir.nuos.edu.ua/home – Інституційний репозитарій Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (наукові статті, автореферати дисертацій та дисертації, навчальні матеріали, студентські роботи, матеріали конференцій)